Asiantuntijalausunto

Harmaan talouden selvitysyksikön selvitys

Suomen Tilaajavastuu Oy kiittää luottamuksesta tulla kuultavaksi rakentamisen tiedonantovelvollisuutta koskevasta selvityksestä.

Lausunnon keskeiset huomiot ja palaute liittyvät selvityksen johtopäätöksiin ja käytäntöjen tehostamiseen sekä tietojen oikeellisuuden varmistamiseen. Lausunnossa oleva palaute on samalla yhteenveto Veronumero.fi –ohjausryhmän havainnoista. Ohjausryhmässä on aktiivisesti kehitetty toimintatapoja verotusmenettelylain käytäntöjen toteuttamiseksi yhteistyössä yritysten ja viranomaisten (Verohallinto ja AVI / työsuojelu) kanssa ja tavoitteena on ollut turvata velvoitteiden noudattaminen huomioiden kentän käytännöt. Veronumero.fi-ohjausryhmän yritys- ja liittojäseninä mm.: Taloushallintoliitto, Rakennusteollisuus RT, YIT, Lemminkäinen, NCC, Skanska, Ovenia, Stara, VVO, SRV, ja EVRY Jydacom.

Tietojen virheellisyys

Selvityksessä nostettiin esiin ilmoituksissa olleet virheellisyydet, joiden vuoksi Verohallinnon valvontatyö on myös hankalaa. Kyseessä on myös ensimmäinen kattava raportointivelvollisuus, joka hoidetaan käytännössä täysin sähköisesti.

Ilmoitusketjuun osallistuneet toimijat haluaisivat varmistaa tietosisällön oikeellisuuden ja toteuttaa velvoitteet käytännössä tehokkaasti. Sähköiseen ilmoitusmenettelyyn liittyvissä tehtävissä toimii Verohallinnon ja ilmoittavan yrityksen lisäksi useita muitakin osapuolia. Näitä osapuolia ovat esimerkiksi tiitoimistot sekä taloushallinnon ja työmaajärjestelmien toimittajat. Nämä kaikki toimijat tekevät yhdessä ilmoitusmenettelyssä tarvittavat käytännön työt.

Ensimmäinen lenkki tietojen oikeellisuuden varmistamisessa on veronumeron tarkastaminen sähköisesti. Tällä hetkellä veronumerot voidaan tarkastaa vain arkipäivisin kello 8-18 välillä ja noin tunnin viiveellä, lisäksi kello 14 jälkeen tapahtuvat tarkastuspyynnöt vastataan vasta seuraava arkipäivänä. Tässä tosiaikainen, lähes koko vuorokauden ympäri toimiva palvelu on todella tärkeä vaihe tietojen oikeellisuuden varmistamisessa

Käytännön haasteina on virheiden korjaus ja niistä seuraavat korjauspyynnöt ja selvitykset. Vaikka itse ilmoitusmenettely toimii sähköisesti, siihen liittyvä palaute tulee vain kirjeitse, eikä se tavoita kaikkia ilmoitusmenettelyn osapuolia. Tehokkaan valvonnan ja sitä tukevan paremman tietosisällön kehittämiseksi tarvitaan sähköisen ilmoittamisen lisäksi myös tosiaikainen sähköinen palaute. Sähköinen palaute auttaisi tavoittamaan kerralla kaikki ilmoitusmenettelyyn osallistuneet osapuolet (ilmoittaja, taloushallinto/tilitoimisto ja ilmoituksen laatinut ja lähettävä järjestelmä).

Jo nämä muutokset parantaisivat ilmoitusten tietosisältöä, sekä vähentäisivät huomattavan määrän hallinnollista taakkaa ja parantaisivat tietojen oikeellisuutta.

Viranomaisyhteistyö

Yhteistyön kehittämisen osalta olisi tärkeää, että samaan asiakokonaisuuteen liittyvät tiedot ja tunnisteet voidaan yhdenmukaistaa ja samalla välttää päällekkäisten tietojen useampaan kertaan tehtävää luovuttamista. Virossa vastaava malli toimii jo kansalaisten tasolla, jossa riittää, että yksittäisen henkilön tiedot on annettu kertaalleen, muut viranomaiset ovat velvoitettuja noutamaan ja jakamaan tietoja toisilleen. Rakentamiseen liittyen tämä koskettaisi ainakin työmaiden aloitusilmoituksia ja yhteisiä tunniste- sekä yhteystietoja.

Yhteenveto

Kannustamme edelleenkin sähköisten menettelytapojen kehittämiseen, huomioiden kuitenkin digitalisaation vaatimukset, tosiaikaisuus ja sähköisyys. Lisäksi digitaalisten palveluiden saatavuus ei voi olla sidottu viranomaisten työskentelyaikoihin, vaan teknisesti tarjottavien sähköisten palveluiden tulee toimia ympäri vuorokauden. Viimeisenä, mutta ehkä tärkeimpänä on myös paluuviestin ja korjauspyyntöjen sähköistäminen paperisten kirjeiden sijaan.

Mika Huhtamäki
Varatoimitusjohtaja
Suomen Tilaajavastuu Oy

mika.huhtamaki@tilaajavastuu.fi
0400 616 253